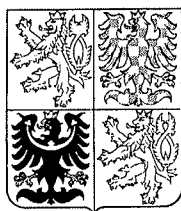

Pl. ÚS 25/20, Pl. ÚS 26/20, Pl. ÚS 27/20, Pl. ÚS 28/20, Pl. ÚS 30/20, Pl. ÚS 31/20,
Pl. ÚS 32/20, Pl. ÚS 33/20, Pl. ÚS 34/20, Pl. ÚS 35/20, Pl. ÚS 36/20, Pl. ÚS 37/20,
Pl. ÚS 38/20, Pl. ÚS 39/20, Pl. ÚS 40/20, Pl. ÚS 41/20, Pl. ÚS 42/20, Pl. ÚS 43/20,
Pl. ÚS 45/20, Pl. ÚS 46/20, Pl. ÚS 47/20, Pl. ÚS 48/20, Pl. ÚS 49/20, Pl. ÚS 50/20,
Pl. ÚS 51/20, Pl. ÚS 52/20, Pl. ÚS 53/20, Pl. ÚS 54/20, Pl. ÚS 55/20,
Pl. ÚS 56/20, Pl. ÚS 57/20, Pl. ÚS 58/20, Pl. ÚS 60/20, Pl. ÚS 61/20, Pl. ÚS 62/20,
Pl. ÚS 63/20, Pl. ÚS 64/20, Pl. ÚS 65/20, Pl. ÚS 66/20, Pl. ÚS 67/20, Pl. ÚS 68/20,
Pl. ÚS 69/20, Pl. ÚS 70/20, Pl. ÚS 71/20, Pl. ÚS 72/20, Pl. ÚS 73/20, Pl. ÚS 75/20,
Pl. ÚS 76/20, Pl. ÚS 77/20, Pl. ÚS 78/20, Pl. ÚS 79/20, Pl. ÚS 80/20, Pl. ÚS 81/20,
Pl. ÚS 82/20, Pl. ÚS 83/20, Pl. ÚS 84/20

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v plénu složeném z předsedy soudu Pavla Rychetského a soudců Ludvíka Davida, Jaroslava Fenyka, Josefa Fialy, Jana Filipa, Jaromíra Jirsy, Tomáše Lichovníka, Vladimíra Sládečka, Radovana Suchánka, Pavla Šámala, Kateřiny Šimáčkové, Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), Milady Tomkové a Davida Uhlíře o ústavních stížnostech stěžovatelů: 1) **Mgr. Vendula Zahumenská**, bytem Brno,

t a k t o :

1. Ústavní stížnosti vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 25/20, Pl. ÚS 26/20, Pl. ÚS 27/20, Pl. ÚS 28/20, Pl. ÚS 30/20, Pl. ÚS 31/20, Pl. ÚS 32/20, Pl. ÚS 33/20, Pl. ÚS 34/20, Pl. ÚS 35/20, Pl. ÚS 36/20, Pl. ÚS 37/20, Pl. ÚS 38/20, Pl. ÚS 39/20, Pl. ÚS 40/20, Pl. ÚS 41/20, Pl. ÚS 42/20, Pl. ÚS 43/20, Pl. ÚS 45/20, Pl. ÚS 46/20, Pl. ÚS 47/20, Pl. ÚS 48/20, Pl. ÚS 49/20, Pl. ÚS 50/20, Pl. ÚS 51/20, Pl. ÚS 52/20, Pl. ÚS 53/20, Pl. ÚS 54/20, Pl. ÚS 55/20, Pl. ÚS 56/20, Pl. ÚS 57/20, Pl. ÚS 58/20, Pl. ÚS 60/20, Pl. ÚS 61/20, Pl. ÚS 62/20, Pl. ÚS 63/20, Pl. ÚS 64/20, Pl. ÚS 65/20, Pl. ÚS 66/20, Pl. ÚS 67/20, Pl. ÚS 68/20, Pl. ÚS 69/20, Pl. ÚS 70/20, Pl. ÚS 71/20, Pl. ÚS 72/20, Pl. ÚS 73/20, Pl. ÚS 75/20, Pl. ÚS 76/20, Pl. ÚS 77/20, Pl. ÚS 78/20, Pl. ÚS 79/20, Pl. ÚS 80/20, Pl. ÚS 81/20, Pl. ÚS 82/20, Pl. ÚS 83/20 a Pl. ÚS 84/20, se spojují ke společnému řízení a nadále budou vedeny pod sp. zn. Pl. ÚS 25/20.
2. Ústavní stížnosti se odmítají.

O d ů v o d n ě n í :

1. Stěžovatelé v obsahově téměř identických ústavních stížnostech brojí proti opatřením učiněným vládou, některými ministerstvy, Poslaneckou sněmovnou, Senátem a také předsedou vlády Andrejem Babišem v souvislosti s pandemií koronaviru a namítají jejich neústavnost. Závěrečným petitem se stěžovatelé domáhají vyslovení celkem 22 výroků o neústavnosti postupu uvedených státních orgánů a porušení svých základních práv a svobod.

2. Podle ustanovení § 63 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), ve spojení s § 112 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, může Ústavní soud v zájmu hospodárnosti řízení spojit ke společnému projednání věci, které u něho byly zahájeny a skutkově spolu souvisí nebo se týkají týchž účastníků. Jelikož výše uvedené ústavní stížnosti jsou po obsahové stránce a z hlediska požadovaného petitu prakticky identické, Ústavní soud z důvodu hospodárnosti a efektivity řízení dle výše uvedených ustanovení tyto věci spojil ke společnému řízení. Řízení o označených ústavních stížnostech je nadále vedeno pod sp. zn. Pl. ÚS 25/20 a v souladu s rozvrhem práce pro rok 2020 ze dne 3. 12. 2019 č. Org. 1/20 (úplné znění pod č. Org. 23/20), je soudcem zpravodajem v této věci soudce Vojtěch Šimíček, neboť mu byla přidělena první ze spojovaných ústavních stížností.

3. Ústavní stížnosti byly projednány plénem Ústavního soudu podle čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 1 odst. 1 písm. c) rozhodnutí pléna Ústavního soudu ze dne 25. 3. 2014 č. Org. 24/14 o atrahování působnosti, publikovaného jako sdělení Ústavního soudu č. 52/2014 Sb., podle kterého si plénum vyhraduje rozhodování v případech, kdy je účastníkem řízení nebo vedlejším účastníkem řízení vláda.

4. Ústavní soud nejprve zkoumal, zda byly splněny procesní podmínky řízení před Ústavním soudem. Návrhy byly podány osobami zastoupenými advokátem podle § 30 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a je z nich – alespoň rámcově - patrné, čeho se stěžovatelé domáhají. Ústavní soud nicméně konstatuje, že odůvodnění ústavních stížností je z hlediska požadavků § 34 a § 72 a násl. zákona o Ústavním soudu značně nejasné a nepřehledné a současně postrádající (navzdory rozsahu podání) potřebnou a výstižnou konkrétní ústavněprávní argumentaci proti přesně vymezeným zásahům orgánů veřejné moci do základních práv a svobod stěžovatelů.

5. Současně však se tyto ústavní stížnosti odlišují od podání stěžovatelů zastoupených stejným advokátem a vedených před Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. ÚS 29/20, Pl. ÚS 44/20, Pl. ÚS 59/20 a Pl. ÚS 74/20, které byly dne 28. 5. 2020 soudcem zpravodajem odloženy podle ustanovení § 41 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu z důvodu, že se vůbec nejednalo o návrhy na zahájení řízení před Ústavním soudem. V nyní posuzovaných ústavních stížnostech totiž stěžovatelé svoje původní podání doplnili o nový petit, takže Ústavní soud shledal, že se o návrhy na zahájení řízení jde, byť z důvodů, které budou vyloženy níže, nejsou způsobilé věcného posouzení.

6. Proto Ústavní soud přistoupil k posouzení toho, zda je příslušný k projednání ústavních stížností, zda jsou stěžovatelé osoby oprávněné k podání návrhů a zda se jedná o návrhy přípustné.

7. K tomu je třeba nejprve uvést, že stěžovatelé koncipovali ústavní stížnosti jako tzv. zásahové, takže po Ústavním soudu nepožadují zrušení konkrétních „pandemických“ opatření, nýbrž vyslovení neústavnosti činnosti či nečinnosti shora označených státních orgánů a porušení svých základních práv, zákazu pokračovat v jejich porušování a přikázat plnit pozitivní i negativní závazky státu vyplývající z ústavního pořádku. Ústavní soud však pro úplnost uvádí, že i pokud by stěžovatelé navrhovali zrušení těchto opatření, nebyly by splněny podmínky řízení, protože v případě opatření obecné povahy Ministerstva zdravotnictví je nutno podat nejprve žalobu ve správním soudnictví a u usnesení vlády se jedná o právní předpisy *sui generis*. Takto cílené ústavní stížnosti by proto byly nepřipustné [§ 43 odst. 1 písm. e) zákona o Ústavním soudu], resp. stěžovatelé k podání návrhu na zrušení právních předpisů nejsou oprávněni [§ 43

odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu; srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 4. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 8/20].

8. Ústavní soud dále připomíná, že podle ustanovení § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním, ve znění pozdějších předpisů, se lze bránit žalobou před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu. V případě vyhovění této žalobě může správní soud určit, že zásah byl nezákonný, a zakázat správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikázat, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem (§ 87 odst. 1, 2 cit. zákona). Pokud proto stěžovatelé svoje podání koncipovali jako ochranu proti „jinému zásahu orgánu veřejné moci“, a některými částmi petitu (např. VII., IX., X. až XV.) brojili proti „činnosti i nečinnosti“ některých orgánů veřejné správy, bylo namíste nejprve využít uvedené procesní možnosti podat tzv. zásahovou správní žalobu. Protože tak neučinili, jsou ústavní stížnosti v tomto rozsahu nepřijatelné, jelikož před jejich podáním stěžovatelé nevyužili všechny procesní prostředky, které jim zákon k ochraně jejich práva poskytuje (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu).

9. Ústavní soud rovněž konstatuje, že u těchto zásahů stěžovatelé ani netvrdí (s výjimkami uvedenými níže) konkrétní dopad na jejich základní práva, když setrvávají u obecného konstatování porušení závazků České republiky vůči svým občanům plynoucím ze společenské smlouvy a podstatných náležitostí demokratického právního státu a jednotlivých základních práv, zakotvených v Listině základních práv a svobod, a vytykají některým státním orgánům jejich činnost i nečinnost v souvislosti s výskytem koronaviru. Absence skutečně konkrétních tvrzení o porušení základních práv stěžovatelů je dána ostatně i tím, že prakticky stejnou „univerzální“ argumentaci předkládá stejný advokát u několika desítek stěžovatelů (kterými jsou i nezletilé děti), a je tak z povahy věci zřejmé, že zpochybňovaná opatření se jednotlivých stěžovatelů mohou dotýkat (pokud vůbec) značně rozdílným způsobem a s odlišnou intenzitou. Nic takového se však z obsahu ústavních stížností nepodává, jelikož stěžovatelé zůstávají na zcela obecné úrovni argumentace, opřené o citace a odkazy na různé literární zdroje a na mediální vyjádření politiků, expertů a žurnalistů (viz zejména mnohasetstránkové přílohy).

10. Ústavní soud připomíná, že právní úprava řízení o ústavní stížnosti nezná tzv. *actionem popularis*, kdy může návrh podat i někdo, koho se zásah orgánu veřejné moci *bezprostředně* nedotýká, tzn. není dána možnost podat ústavní stížnost, pokud nedojde k bezprostřednímu porušení základních práv navrhovatele vůbec nebo pouze obecně, tj. nekonkrétně, nebo neindividualizovaně [viz již usnesení ze dne 8. 12. 1994 sp. zn. II. ÚS 178/94(U 22/2 SbNU 259)]. Z uvedeného rovněž vyplývá, že mezi napadeným rozhodnutím a tvrzeným porušením základních práv musí existovat jasný příčinný vztah - *causalita*. Není totiž úkolem Ústavního soudu přezkoumávat činnost či nečinnost orgánů veřejné moci v obecné rovině, natož se k ní pouze v obecné či politické rovině vyjadřovat (jak stěžovatelé zjevně požadují – viz jejich emotivní apely typu: „*Prosíme Tě naposled, Ústavní soude, vrať nám základní práva.*“), nýbrž pouze to, zda jimi došlo v případě konkrétního stěžovatele k porušení jeho ústavně zaručených práv a svobod, přičemž stěžovatel musel nejdříve vyčerpat všechny procesní prostředky, které mu zákon k ochraně před takovými tvrzeními zásahy poskytuje (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu).

11. V nyní posuzované věci to ovšem nutně znamená, že stěžovatelé nejsou aktivně legitimováni k napadení blíže specifikovaných zásahů orgánů veřejné moci, jelikož ani netvrdí konkrétní zásah do svých práv a zůstávají v čistě obecné úrovni argumentace. Této okolnosti si jsou ostatně dobře vědomi, když hned v úvodu ústavních stížností

uvádějí, že svoje podání takto nazývají „jen z formální nutnosti“. V takovém případě však nejde o projednatelné návrhy na zahájení soudního řízení, nýbrž o pouhé vyslovení nesouhlasu a podrobnou polemiku s postupem (především) exekutivních orgánů v době nouzového stavu a v souvislosti s ním při vydávání příslušných opatření. K takovému paušálnímu přezkumu (či v podání stěžovatelů spíše hodnocení činnosti, resp. vyjádření filozofického nebo politického názoru) veřejné moci však Ústavní soud v řízení o ústavní stížnosti není příslušný.

12. Chybějící aktivní legitimace, resp. příslušnost Ústavního soudu, se týká většiny výrokových částí: údajného porušení závazků plynoucích ze společenské smlouvy, ohrožení podstatných náležitostí demokratického právního státu, neprovedení testu přiměřenosti učiněných opatření, nesouhlasu s postupem Poslanecké sněmovny. Podobně v případě stěžovatelů uváděných základních práv, která měla být porušena, ústavní stížnosti postrádají jakoukoliv jejich konkretizaci a specifikaci právě na osoby stěžovatelů, přičemž – jak je naznačeno shora – se tito nacházejí ve značně odlišném postavení. Totéž se týká návrhů na to, co by mělo být státu uloženo jako povinnost, neboť vzhledem k tomu, že ústavní stížnosti jsou založeny na obecných kritických a ve své podstatě politických postojích, rovněž požadavky k nápravě jsou jen v podobě obecných nekonkrétních frází (např. „povinnost hledat vždy ty nejvhodnější cesty ke splnění úkolů státu“). Navíc, jak se podává ze shora uvedeného, pokud by stěžovatelé brojili proti konkrétním zásahům veřejné správy, bylo namísto nejprve podat tzv. zásahovou správní žalobu. Kromě zmíněné chybějící aktivní legitimace stěžovatelů a nepřislušnosti Ústavního soudu rozhodovat o takto pojatých návrzích jsou proto ústavní stížnosti v těchto částech rovněž nepřípustné.

13. Určitou konkretizaci jinak zcela obecných a „univerzálně“ pojatých ústavních stížností lze vysledovat pouze u stěžovatelů [redacted] kteří tvrdí, že je postihl zákaz sportování, snáší špatně nošení roušky a postrádají řádné studium [redacted], v důsledku omezení základních práv se jim evokují vzpomínky na komunismus, a to vede k poruchám spánku [redacted], vládní opatření je omezují v podnikání a znemožňují řádné finanční zajištění rodiny a ekonomická nejistota vyvolala psychický stres a ekzémy (ing. [redacted]). Rovněž stěžovatelé [redacted] a [redacted] uvádějí negativní důsledky pro jejich rodinu – zejména nemožnost navštívit sestru ve Spolkové republice Německo, snížení imunity a dopady na tělesný stav, nemožnost stýkat se s rodiči, prarodiči a s kamarády a oslavit narozeniny dětí v kolektivu. Rovněž tato konkretizace dotčených základních práv je však značně obecná (viz např. tvrzené zhoršení zdravotního stavu) či neprůkazná (vyvolaný psychický stres) a podání ústavních stížností nepředcházelo zahájení jiných řízení před obecnými (resp. v některých případech správními) soudy, ve kterých by mohlo být teprve zjišťováno porušení tvrzených základních práv stěžovatelů. Rovněž tyto námitky uvedených stěžovatelů proto nejsou věcně přezkoumatelné v řízení o nyní podaných ústavních stížnostech z důvodu jejich nepřípustnosti.

14. V ostatních požadovaných výrocích všech 56 stěžovatelů se ani o zásah orgánu veřejné moci nejedná, a Ústavní soud proto k jejich přezkumu není příslušný, popř. není zřejmé, podle čeho by měl volit referenční kritéria pro své rozhodování. To se konkrétně týká údajně neobjektivního přístupu veřejnoprávní televize při informování občanů, anebo jejich údajného ponižování oslovováním „Čau lidi“ předsedou vlády (bod VIII.).

15. Za této situace Ústavní soud z výše uvedených důvodů ústavní stížnosti odmítl zčásti jako návrhy podané někým zjevně neoprávněným, jako návrhy, k jejichž projednání není

příslušný, popř. jako návrh nepřipustný [§ 43 odst. 1 písm. c) až e) zákona o Ústavním soudu].

P o u č e n í : Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 9. června 2020

Jana
Kadlečková

Digitálně podepsal
Jana Kadlečková
Datum: 2020.06.09
11:21:19 +02'00'

Pavel Rychetský v. r.
předseda Ústavního soudu

Za správnost vyhotovení:
Jana Kadlečková